

တၢ်သံကွၢ်စံးဆၢဘၣ်ယး MTAS လၢတၢ်ဖးလံာ်ဖးလံာ်, တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒွး, ဒီးစဲအ့ၣ်

MTAS မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်.

မံၣ်န့ၣ်စိထီၣ် (Minnesota) တၢ်မၤကွၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ဘၣ်ယးလံာ်ဒိၣ်လဲၣ်ထီၣ် (MTAS) မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်သမံသမိးတၢ်အိၣ်သးဘၣ်ယး တၢ်ကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်အပတီၢ် လီၤဆိဒၣ်တၢ်ပုၤကွီဖိလၢအတအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အိၣ်အမ့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးမံၣ်န့ၣ်စိ ထီၣ် (Minnesota) တၢ်သမံသမိးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတခါန့ၣ်လီၤ.

MTAS တၢ်သမံသမိးထီၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်တၢ်သ့ဖး, သ့ဒွး, ဒီးစဲအ့ၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢအဘျးစဲလိာ်သးဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လံာ်ညိၣ်သိၣ် ဒိၣ်ထီၣ်အိၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်အံၤကဲထီၣ်ခၢၣ်စးလၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်လၢအအါအုပုၤကွီဖိလၢအတအိၣ်ဒီး တၢ် သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အိၣ်အမ့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်, ဘၣ်ဆၣ်တၢ်မၤလၢတၢ်ထီၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအိၣ်နီၢ်မးဘၣ်ဆၣ် တၢ်ကိတၢ်ခဲစ့ၢ်န့ၢ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လၢမံၣ်န့ၣ်စိထီၣ် (Minnesota) တၢ်သမံသမိးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤ (MCA) န့ၣ်လီၤ.

MTAS တၢ်ပညိၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်.

MTAS မ့ၢ်ဝဲတၢ်ဒီးစဲးမၤကွၢ်တခါလၢတၢ်ကစူးကါအိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်သဂၢၢ်ဒီးဖဲၣ်ဒရၢၣ်ကီၢ်စၢဖိၣ်ဒီးကီၢ်စဲၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိတၢ်ဘျၢ အတၢ် လိၣ်ဘၣ်လၢတၢ်ဟံးန့ၢ်တၢ်လီၤလၢ MCA တခါန့ၣ်လီၤ.

ကွီတဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးမူဒါ လၢကမၤလၢပုၤပုၤကွီဖိတဖၣ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ် လၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကွီဖိတနီၤတကဲထီၣ် လိၣ်ထီၣ်ဒ်အတီၤပတီၢ်အသိး ခိဖျိလၢအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တထီၣ်ဘးအယိ, MTAS န့ၣ်ဝဲလၢကွီတဖၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သ့ဖး, သ့ဒွး, ဒီး စဲအ့ၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တၢ်သိၣ်လိန့ၣ်ယုၤ လၢအဘျးစဲလိာ်သးလၢ မံၣ်န့ၣ်စိထီၣ် (Minnesota) တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် ဘၣ်ယးလံာ်ဒိၣ်လဲ ဝဲထီၣ်အပတီၢ် ဒ်ကွီဖိအတီၤပတီၢ် လၢကြၢးဒီးန့ၢ်ဝဲဒ်ကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.

နဖိအပုၤနီၢ်တဂၤစ့ၢ်စ့ၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ (IEP) ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကမ့ၢ်တၢ်န့ၢ်ကျဲၤတဘိလၢပုၤလၢအလိၣ်ဘၣ်တၢ်သိၣ်လိ န့ၣ်ယုၤလီၤလီၤဆိဆိလၢတၢ်ဖးတၢ်မၤအကျိၤအကျိၤမ့ၢ်ဂ့ၢ် ဒီးလၢတၢ်မၤလိလံာ်ဒိၣ်လဲၣ်ထီၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် MTAS လၢကထီၣ်တၢ်မၤကွၢ်ဝဲဒၣ်ပုၤကွီဖိအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢလံာ်ဒိၣ်လဲၣ်ထီၣ်တခါန့ၣ်လီၤ.

မတၤလၢအကြၢးဟံးန့ၢ်တၢ်ဒီးစဲးအံၤလဲၣ်.

ကယံၢ်မ့ၢ်ကွီဖိလၢပဒိၣ်ကွီတဖၣ်န့ၢ်ဘၣ်တၢ်ပၤလၢတၢ်ပၣ်ယုၣ်မၤသကိးတၢ်လၢကီၢ်စဲၣ်ဒိတဘၣ်တၢ်သမံသမိးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤကွၢ်တၢ်အပတီၢ်လၢတၢ်ဖးလံာ်ဖးလံာ်စးထီၣ်လၢ (၃-၈ ဒီး ၁၀), တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒွး (၃-၈ ဒီး ၁၀), ဒီးစဲအ့ၣ် (၅, ၈, ဒီးတဘျီဖဲတီၤထီၣ် ကွီအဆၢကတီၢ်).

ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် MTAS ကြၢးဒီးပုၤကွီဖိလၢအဘၣ်ယးဒီး IEPs တနီၤလီၤဆိဒၣ်တၢ်ပုၤကွီဖိလၢအတအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အိၣ်အ မ့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. ကွီဖိတဖၣ်ဟံးန့ၢ် MTAS လၢတၢ်ဖး, တၢ်ဒွး, မ့ၢ်တဖၣ် စဲအ့ၣ်လၢ MCA အလီၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. IEP ကရူၢ်မ့ၢ်ပုၤ ဟံးမူဒါဒ်သိးပုၤကွီဖိတဖၣ်ကနုၤလီၤပၣ်ယုၣ်ဘၣ်လၢကီၢ်စဲၣ်ဒိတဘၣ်တၢ်ဒီးစဲးလဲၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

MTAS အိၣ်ဒီးအခွဲးအယာ်လၢတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဝဲဒၣ် IEP ကရူၢ်လၢကဟံပနီၣ်ပုၤလၢအကြၢးဟံးန့ၢ် MTAS န့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်ညါအါ ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤဘၣ်ယး MTAS ကွၢ်ဖဲ [တၢ်မၤန့ၢ် MTAS တၢ်မၤစၢၤအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်ဖဲ MDE ပုၤယံၤသန့လၢ နကမၤန့ၢ် အါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤတက့ၢ်.](#) (လဲၤအူ Districts, Schools and Educators > Statewide Testing > Minnesota Tests.)

ဒ်သိးကဖျိတၢ်ဒီးစးဘၣ်မၤဒ်လဲၣ်.

MTAS တၢ်ဒီးစး တအိၣ်ဒီးတၢ်ဖျိ မ့တမ့ၢ် တၢ်လီၤတၢ်တၢ်ဒီးစးဘၣ်, ဒီးတဘၣ်တၢ်စူးကါစ့ၢ်ကိးအိၣ်လၢတၢ်ယုထၢတီၣ်ထီၣ်နဖိနလံၤ အတီၤပတီၢ်အဂီၢ်ဘၣ်. ပုၤကွီၤဖိတကၤစ့ၢ်စ့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်အမး ဒိဖျိလၢလွံၤမးအကျါတမးအပတီၢ်န့ၣ်လီၤ- တလဲၤဒ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အတီၤပတီၢ်တၢ်အိၣ်သးအသိးဘၣ်, တနီၤနီၤလဲၤဝဲဒ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အတီၤပတီၢ်တၢ်အိၣ်သးအသိး, လဲၤဒ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အတီၤပတီၢ်တၢ်အိၣ်သးဒီးအါန့ၢ်ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အတီၤပတီၢ်တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်

တၢ်ဒီးစးအက့ၢ်ဂီၤမ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

MTAS မ့ၢ်ဝဲဒ်တၢ်ပၤဖျါထီၣ်တၢ်သမံၤမိးတၢ်ဖဲတၢ်မၤတၢ်အိၣ်သးလၢ အဘၣ်တၢ်ပၤအုၤအိၣ်လၢကွီၤဖိအကွီၤသရၣ်သရၣ်မ့ၢ် (မ့တမ့ၢ် တခီကွီၤလၢကီၢ်ရၣ်အဂၤအပုၤမၤတၢ်ဖိ) လၢတကၤ-ဒီး-တကၤတၢ်ဆိလီၤပၤလီၤအသိးလီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢတၢ်ထီၣ်တဲာ် မၤကွီၤဝဲနဖိနလံၤအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ဖး, တၢ်ဒီး, ဒီးစးအုၣ်အဖိခိၣ်အိၣ်ဖျါဝဲဆ့ဆ့ပျီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢ MTAS တဖျါဘၣ် ဘူယါယုၣ်ထဲသိးတၢ်သံကွၢ်တၢ်ဒီးစးလၢ MCA ဘၣ်. အိၣ်ဒီးတၢ်မၤဒ်တၢ်ဖးလံာ်လၢကလုာ်သိၣ်ဒိၣ်ဒီးန့ၣ်ဖျါထီၣ်လၢတၢ်ဂီၤ, တၢ်အက့ၢ်အဂီၢ်, ဒီး/မ့တမ့ၢ် တခီတၢ်လၢအကမၤဟ့ၣ်တၢ်လၢအတုၤယီၤအုၤကွီၤဖိလၢအလိၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကွီၤဖိတဖၣ်ကဟ့ၣ်ထီၣ် အတၢ်ပၤဖျါလၢကျဲအါဘိ (ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဖဲတၢ်ကတီၤ, တၢ်န့ၣ်စုန့ၣ်ခိၣ်, မ့တမ့ၢ် စူးကါအမဲာ်ချဲ) တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်ညါအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထီၣ်တဲာ်ကွၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်မနုၤလၢ MTAS တၢ်ဒီးစးန့ၣ်လဲၣ်.

MTAS တၢ်ဒီးစးအတၢ်ပၤနီၣ် ဘၣ်ယးတၢ်ဖးလံာ်ဖးလံာ်, တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒီး, ဒီးစးအုၣ်ပၤဖျါထီၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အဂ့ၢ်အကျါလီၤဆိၣ်တၢ်ထဲလၢ MTAS တၢ်သမံၤမိးကွၢ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. [ကွၢ် တၢ်ဒီးစးအတၢ်န့ၣ်လီၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးဖဲ MDE ပုၤယဲၤသန့တက့ၢ်.](#) (လဲၤအူ Districts, Schools and Educators > Statewide Testing > Test Specifications.)

တၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲလီၤအဒိအတဲာ်မၤစၢၤဝဲဒ်ပုၤကွီၤဖိတဖၣ်ဒ်သိးကညီၣ်နီၣ်ဒီးတၢ်ဒီးစးအက့ၢ်အဂီၢ် ဒီးတၢ်သံကွၢ်အကလုာ်ကလုာ်လၢ အအိၣ် လၢတၢ်ဒီးစးအပူၤန့ၣ်လီၤ. [လဲၤအူ လဲၤအူ တၢ်ပိးတၢ်လီၤအဒိတဖၣ်အကဘျိးပၤလၢအအိၣ်လၢ MDE ပုၤယဲၤသန့လၢ တၢ်မၤန့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲလၢ တၢ်ပိးတၢ်လီၤအဒိတဖၣ်ဒီးကွီၤဖိတၢ်သိၣ်လီၤဆိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.](#) (လဲၤအူ Districts, Schools and Educators > Statewide Testing > Student Resources.)

တၢ်ဖးလံာ်

တၢ်ဖးလံာ်လၢ MTAS တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲလၢအပူၤ ယုၣ်ဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤထီၣ်တဲာ်ပၤဖျါထီၣ်ဝဲဒ်ပုၤကွီၤဖိနီၣ်ပၢၢ်တၢ်လၢအဖးဝဲအဖိခိၣ်အနီၣ်ထီၣ် ဒ်တၢ်ဖးတၢ်တဲာ်ဖုၣ်ဖုၣ်ဖိ ဒီးတၢ်ကွဲးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲလၢအလံာ်ကျဲလၢပုၤကွီၤဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်ကျဲလၢပုၤကွီၤဖိဒီးတၢ်မၤတဖၣ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အသးလၢတၢ်ဂီၤ, တၢ်အက့ၢ်အဂီၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲလၢတဖၣ်လီၤ. ကွီၤဖိလၢအပံးန့ၢ် MTAS တၢ်ဖးလံာ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲလၢတဖၣ်ကန့ၣ်ဒီးဖးသကိးဝဲ လံာ်ကျဲလၢပုၤကွီၤဖိတၢ်ကွဲးယုၣ်ဒီးအသရၣ်သရၣ်မ့ၢ်, မ့တမ့ၢ် ဖးဝဲလၢအနီၣ်ကစၢ်လၢတၢ်သဘူအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒီးတဖၣ်

တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒီးလၢ MTAS တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲလၢအပူၤ ပုၤယုၣ်ဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤထီၣ်တဲာ်ပၤဖျါထီၣ်ဝဲဒ်ပုၤကွီၤဖိနီၣ်ပၢၢ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒီးအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် ဒီးတၢ်လၢအဘၣ်ယးဒီးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒီးတဖၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်တၢ်တုၤလီၤပနီၣ်ဘျါ, တၢ်ဂီၤ, ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂုၤအဂၤ (ဒ်အမ့ၢ်တၢ်အက့ၢ်အဂီၢ် တဖၣ်) လၢအမၤစၢၤဝဲဒ်ပုၤကွီၤဖိတဖၣ်ဖဲတၢ်မၤအိၣ်လၢအဘၣ်မၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

စးအုၣ်

စးအုၣ်လၢ MTAS တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲလၢအပူၤ ပုၤယုၣ်ဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤထီၣ်တဲာ်ပၤဖျါထီၣ်ဝဲဒ်ပုၤကွီၤဖိနီၣ်ပၢၢ်ဘၣ်ယးတၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်ထီၣ်ဒီး စးအုၣ်အကျဲကပူၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်ဖဲတၢ်မၤတၢ်အိၣ်ဖျါဒ်တၢ်တီၤပနီၣ်ဘျါ, တၢ်တုၤတၢ်ဂီၤ, ဒီးတၢ်အဂုၤအဂၤ (ဒ်တၢ်ပိး တၢ်လီၤတဖၣ်) လၢအမၤစၢၤဝဲဒ်ပုၤကွီၤဖိတဖၣ်ဖဲတၢ်မၤအိၣ်လၢအဘၣ်မၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

ယသ့ၣ်ညါဘၣ် MTAS တၢ်အစၢလၢယဖိ, အကို, ဒီးကီၢ်ရၣ်သ့ၣ်လဲၣ်.

လၢကိုတခါ ဒီးန့ၢ်နီၢ်ကစၢ်တၢ်ဟ်ဖျါလၢနဖိအအိၣ်ပံၤပကဟ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤအူနအိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ်ဖျါအံၤဟ်ဖျါထီၣ်ဘၣ်ယးနဖိအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤတၢ်သမံသမိးအစၢယုၣ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢလံာ်တဘျီစ့ၣ်စ့ၣ်အပူၤဒီးအမးခဲလၢာ်လၢလံာ်တဘျီစ့ၣ်စ့ၣ်အဖိခိၣ်, ဒီးန့ၣ်ဖျါထီၣ်နဖိအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အပတီၢ်လၢ MTAS အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကိုကစူးကါဝဲဒၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤလၢတၢ်ကသမံသမိးကွၢ်ဝဲတၢ်လၢအဒိဘၣ်မၤဟူးဝဲဒၣ်တၢ်သိၣ်လိန့ၣ်ယုၤအကျဲဒီး IEP ကရူၢ်စူးကါဝဲဒၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ထီၣ်တၢ်ကွၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကို ဒီး ကီၢ်ရၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအစၢအိၣ်ဖျါဖဲခဲန့ၣ်စိထီၣ် ကိုဖိအလံာ်ဟ်ဖျါ အကူၢ် လၢတၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်ဖိဝဲထီၣ်ဖဲ MDE ပှၢယဲၤသန့အလီၤန့ၣ်လီၤ. [လဲၤအူ မံၣ်န့ၣ်စိထီၣ်တၢ်ဟ်ဖျါဒီးက့ MDE ပှၢယဲၤသန့တက့ၢ်.](#) (လဲၤအူ Data Center > Minnesota Report Card.)

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်အဂီၢ်, ဆဲးကျိး-

Statewide Testing
mde.testing@state.mn.us

Minnesota Department of Education
1500 Highway 36 West
Roseville, MN 55113-4266
<https://education.mn.gov>

လၢစဲးပထုဘၣ်, ၂၀၁၆